

MED LÄROPLANEN UTE OCH INNE I VÄXELVERKAN

FORTBILDNING FÖR PEDAGOGER I SKOLA OCH FRITIDSHEM 2018

NORRTÄLJE
NATURCENTRUM

Norrtälje Naturcentrum erbjuder fortbildning kring utomhuspedagogik och visar på möjligheterna med skolgården, naturen och landskapet som lärmiljö. Utomhuspedagogik är en resurs för ökat lärande och även ett led i förebyggande elevhälsoarbete. Fortbildningen vänder sig till dig som är nyfiken på att flytta ut mer av lärandet och vill ta flera kliv ut med dina elever både på skolgården och i närmiljön. Utomhuspedagogik strävar efter att visa på samband och helhet, ämnesintegrationen är stor ute i det fria och passar för ett tematiskt arbetssätt. Allt detta i enlighet med skolans styrdokument. Förankringen i verkligheten och den direkta kontakten är utgångspunkt för lärandet – eleven berörs sinnligt och nyfikenhet väcks. De sinnliga upplevelserna kopplas till teoretiska kunskaper och eleverna lär med hela kroppen. Forskning visar att detta ökar lärandet. Åter i skolan tar bearbetningsfasen av alla nya kunskaper, erfarenheter och egna förstahandsupplevelser vid. Vistelsen ute svetsar också samman gruppen, samarbete tränas, hälsan främjas och elevernas skiftande förmågor synliggörs. Hur stärker vi elevers självkänsla? Genom lärande inne och inne kan vi få en mer inkluderande skola och tillgängligt lärande! Välkommen att möta kurs- och läroplanens mål och intentioner utomhus och inomhus i växelverkan.

Fortbildningarna är till stor del praktiska och varvas med teori- precis som vi ska arbeta med eleverna ute och inne i växelverkan. Heldagarna innehåller lunch som vi lagar tillsammans över öppen eld och eftermiddagspassen startar med fika. Ta på lämpliga kläder efter väder. Heldagarna inleds med föreläsning/diskussionspass inomhus, annars är vi mestadels utomhus. Vi avslutar med reflektion och diskussion, samt funderar på hur de nya erfarenheterna, kunskaperna och idéerna ska användas hemma i skolan.

Fortbildningarna vänder sig till all personal på skolor och fritidshem. Kom gärna hela arbetslaget eller delar av det! Genom gemensamma upplevelser är det lättare att ta nya grepp hemma i verksamheten. Är ni ett helt arbetslag eller slår ihop Er med andra, kan Ni självklart kontakta oss och välja ett eget datum. Naturcentrum erbjuder även rådgivning till arbetslag och kan komma ut till skolan för att tillsammans med personal se hur en del av lärandet kan förflyttas till miljöer utanför er skolbyggnad

Lärande ute och inne i växelverkan

En inspirationseftermiddag där du får testa på utomhuspedagogik. Hur kan vi använda skolans miljöer ute och inne i växelverkan för att skapa en mer dynamisk skola? Upptäck platsens och utomhuspedagogikens betydelse för elevens lärande, utveckling och självkänsla! Hur kan utomhuspedagogik vara en resurs för ökat tillgängligt lärande för eleven? Hur kan utomhuspedagogik utveckla ditt ledarskap och lärarskicklighet? Hur kan utomhuspedagogik vara ett led i ert långsiktiga elevhälsoarbete?

Kursinnehåll:

- Vi inleder med eftermiddagsfika och får en kortfattad teoretisk del om utomhuspedagogik, utemiljöns positiva effekter, forskning, dess vinster för elevers lärande och för dem att växa som människor. Vad kan ett utvidgat klassrum betyda på er skola? Hur kan uterummet skapa möjligheter för oss att stötta elever med särskilda behov?
- Workshop i naturen och trädgården där vi arbetar med matematik, språk, teknik och naturkunskap genom alla sinnen.
- Reflektion och koppling till Lgr11. Hur går vi vidare i arbetslaget och på skolan? Vad vill vi utveckla?

För vem: Pedagoger i grundskola (förskoleklass- åk 5). Anpassning för åk 6-9 finns självklart. Hör av dig!

Tid: Heldag eller halvdag. Vi är på Färsna gård i Norrtälje – alternativt på er egen skola om ni köper hel kurs.

Kostnad: Maila för offert www.norrtaljenaturcentrum.se 0176-184 02

Språklig och matematisk träning i naturen

Hur når vi så långt som möjligt med alla våra elever i skolan? Hur utvecklar vi deras språk och intresse för att uttrycka sig? Hur ökar vi den matematiska förståelsen och intresset? Hur kan vi nyttja skolan, skolgården, närmiljön och landskapet för att skapa dynamiska lärmiljöer? Vi måste hitta fler metoder och vägar för att skapa en mer inkluderande skola.

Kursinnehåll:

- Vi inleder med fika och får en teoretisk del om utomhuspedagogik, ämnesintegration, utemiljöns positiva effekter, forskning, ledarskap, dess vinster för elevers lärande och för dem att växa som människor. Koppling till Lgr 11 och diskussioner.
- Workshops i naturen och trädgården där vi arbetar med språk och matematik.
- Lunchen lagas ute tillsammans (friluftsteknik och erfarenhetsutbyte)
- Reflektion och koppling till Lgr11. Hur går vi vidare i arbetslaget och på skolan?

För vem: Pedagoger i grundskola (förskoleklass- åk 6)

Tid: Halvdag eller heldag. Kontakta Norrtälje Naturcentrum vid intresse.

Kostnad: Kontakta oss för offert via mail.

Förskoleklassen - Sinnligt lustfyllt lärande ute med språkutveckling och matematik i fokus

6-åringen älskar att lära, upptäcka, undersöka och fråga. Ta klivet ut med förskoleklassen och upptäck alla fantastiska möjligheter naturen, skolgården och närmiljön har att erbjuda. Hur blir vi ännu mer medvetna pedagoger med eleven i centrum? Bokstavs jakt i skogen med tillhörande ljudanalys blir glädjefyllt, fysiskt och engagerande! Bland klipporna bakom skolan hittar vi en fantastisk arena för berättande och det blir en del i elevernas process kring att bygga berättelser/sagor/texter framöver- berättandet är en central del i barns språkutveckling. Ta klivet ut och utveckla nya spännande metoder för lärande! Hur väcker vi intresse och nyfikenhet för språk och matematik i de tidiga skolåren? Följ med ut och upplev ämnesintegrationen och hur eleverna blir medskapare i lärprocesserna.

Kursinnehåll:

- Vi inleder med fika och får en pedagogik utomhus, utemiljöns positiva effekter, forskning, dess vinster för elevers lärande och för dem att växa som människor. Vad kan ett utvidgat klassrum betyda på er skola för elever i förskoleklass? Hur kan uterummet skapa möjligheter för oss att stötta elever med särskilda behov?
- Workshop i naturen och trädgården där vi arbetar främst med språk, men plockar in matematik, teknik, naturkunskap genom alla sinnen genom ett upplevelsebaserat lärande.
- Reflektion och koppling till Lgr11. Hur går vi vidare i arbetslaget och på skolan? Vad vill vi utveckla?

För vem: Skolledare och pedagoger i förskoleklass och alla andra intresserade.

Datum: Heldag eller halvdag. Kontakta oss för bokning.

Kostnad: Kontakta oss för offert via mail.

Kreativ bild i utemiljö

Kreativitet uppkommer ofta i påverkan av stämningar, intryck, impulser och sinnliga upplevelser. Låt dig inspireras att ta klivet utanför skolan med eleverna och utnyttja miljöer och material som finns i naturen på väg mot hög måluppfyllelse i bildämnet. Vilka material och möjligheter finns nära er skola? Vilka miljöer finns och kan vi utveckla?

Kursinnehåll:

- Vi inleder med fika och får en teoretisk del om utomhuspedagogik, utemiljöns positiva effekter, forskning, ledarskap, dess vinster för elevers lärande och för dem att växa som människor. Vi tittar på en del av kursplanens mål i bild och inspiration till ett utvidgat klassrum. Koppling till Lgr 11, ämnesintegration och diskussioner.
- Workshop ute där vi arbetar med skiftande naturmaterial i olika miljöer. Idéer kring färglära, prova på bildframställning i olika varianter med trädgården och skogen som resurs i lärandet.
- Matlagning ute (erfarenhetsutbyte).
- Reflektion och koppling till Lgr11. Hur går jag vidare på skolan?

För vem: Pedagoger i skola, fritidshem och gymnasium. Ej bara bildansvariga, aktiviteterna har koppling till tematiskt arbete.

Datum: Heldag. Kontakt oss för bokning.

Kostnad: Kontakta oss för offert via mail.

Max antal: 10 personer.

Naturslöjd och återbruk

Låt dig inspireras av vad Du kan slöjda/skapa med elever med naturen som resurs. Människan har alltid arbetat med slöjd i naturen och skapandet ger eleverna en kulturell identitet med plats för egen kreativitet. Slöjdande ute i naturen, på skolgården eller i trädgårdslandet kan ge rekreation, gemenskap, självkänsla och lust att lära mer. Förutom naturmaterial är återbruk en resurs i skapandet av nya ting. Skapande är ett uttrycksmedel och kan integreras i alla av skolans ämnen.

Kursinnehåll:

- Kort teoretisk del: Miljön och naturen som inspirationskälla i skolan. Ämnesintegration ute - eleverna arbetar mot många mål i läroplan och kursplaner samtidigt.
- Workshops: Vi provar på slöjdande med vass, mossa, sly – det blir både hård och mjukslöjd. Skapande av återvinningsbart material som ett steg mot hållbar utveckling.
- Vilka träslag är bäst att slöjda i? Vad säger allemansrätten? Möjligheter kring er skola och i er kommun.
- Matlagning över öppen eld (erfarenhetsutbyte).
- Reflektion och koppling till läroplanen. Hur går jag vidare på skolan?

För vem: Pedagoger i skola, fritidshem och gymnasium. Ej bara slöjdansvariga, utan aktiviteterna har koppling till tematiskt arbete.

Datum: Heldag. Kontakta oss för bokning.

Kostnad: Kontakta oss för offert via mail.

Max antal: 10-12 personer

Matlagning ute – lärande, njutning och gemenskap

Matlagning ute är en fantastisk pedagogisk verksamhet. Eleverna samarbetar kring skärbrädorna, dukar, räknar, eldar, sorterar, samlar ved och äter tillsammans. Det blir en perfekt lärmiljö för arbete och diskussioner om hållbar utveckling. Är det bäst med mat som är ekologisk, lokalproducerad eller årstidsanpassat? Utomhus smakar det mesta fantastiskt gott och eleverna vågar prova nya smaker. Känslan över att sitta runt en eld och äta tillsammans blir minnen som eleverna bär med sig genom livet. Flytta mer av lärandet i Hem- och konsumentkunskap, Idrott och hälsa och fritidshemsverksamheten ut kring eldstaden. Vilka vinster gör pedagoger och elever i samverkan? - Tänk om ni också kan utveckla en Skolträdgård i enkelt format i er verksamhet? Odling på schemat ger så många vinster för eleverna kopplat till kunskap, ansvarstagande, social träning och skapande.

Kursinnehåll:

- Kort teoretisk del om matlagning ute, friluftsteknik och säkerhet.
- Workshop; Friluftsteknik; eld, ved, kniv och yxa. Matlagning ute. Vilka olika tekniker finns det för matlagning ute? Vilken utrustning behövde man förr och vilken kan man använda idag? Kan man laga mat utan kok- och stekkekarl? Vilka olika bra och nyttiga mellanmål kan vi laga ute i förskolan och på fritidshemmet? Vilka olika luncher kan vi laga med barn ute på skolans gård eller i skogen? Säkerhet, enkel riskbedömning kring matlagning ute med barn, för en trygg verksamhet.
- Reflektion och diskussion till fortbildningsdagen och förskolans och skolans läroplan.

För vem: All personal i förskola, skola (f-9), fritidshem och gymnasium

Tid : Kl 9-15. Kontakta oss för bokning av datum.

Kostnad: Kontakta oss för offert.

Utomhuspedagogikens och friluftslivets möjligheter på fritidshemmet

Skoldagen och fritidshemsverksamheten ska bilda en helhet gällande elevers lärande och utveckling. Fritidshemmet har en enormt viktig roll och funktion för våra elever. Låt dig inspireras hur vi kan arbeta mer tematiskt i skolan. Dessutom måste våra fritidshem stimulera eleverna till fysisk aktivitet och ett hälsosamt liv. På fritidshemmet har vi så mycket möjligheter! Utemiljön och skolans närmiljö kan bjuda på spännande aktiviteter på fritidshemmet. En inspirationsförmiddag där vi provar på lite av varje. Eleverna behöver olika intensitet i verksamheten under dagen. Det kan vara så avkopplande att ligga i mossan med sin kompis alldeles själva! Hur hög kan en solros bli? Utmana 11-åringarna att bygga en bro över bäcken som ska hålla för hela arbetslaget! Gå på spårjakt på snöskor en vanlig tisdagseftermiddag! Hur kan vi öka säkerheten och gemenskapen på skolgården när mörkret faller?

Kursinnehåll:

- Teoridel inne som varvas med diskussioner och koppling lgr11. Natur och friluftsliv på fritidshemmet - en väg mot hållbar utveckling för både miljön, barnen och pedagogerna. Hur kan fritidshemmet stärka elevernas lärprocesser så skola-fritids bildar helhet? Kan naturen bli en oas för oss alla och en väg mot ökat välbefinnande, samt bättre hälsa.
- Primitiv matlagning över öppen eld.
- Säkerhet
- Utrustning
- Mer eller mindre avancerade kojor/byggen (knopar, surrning), hantverk och lekar.
- Reflektion och koppling till fritidshemmets och skolans uppdrag, Lgr11.

För vem: All personal på fritidshem och fritidsgårdar.

Datum: Heldag. Kontakta oss för bokning.

Kostnad: Kontakta oss för offert via mail.

NORRTÄLJE
NATURCENTRUM

Bokningsinformation Norrtälje Naturcentrum:

Boka upp en egen kurs med en eller flera skolor. Det går också bra att boka som enskild deltagare och så sätter Naturcentrum ihop en grupp.

www.norrtaljenaturcentrum.se – fliken kurser

För bokning:

Vi behöver ditt **namn**, din **skola**, vilken **fortbildning du önskar gå**, samt vilken **mailadress** som Du vill ha vidare information på.

Skriv dessutom **faktureringsadress** och **kontaktperson**. I nuläget är det inga datum satta, så maila så sätts ni upp på en lista och vi bokar ett datum tillsammans. Fortbildningarna kan alltså antingen bokas enskilt eller hela förskolan. Definitiv bokning sker när Du får bokningsbekräftelse från Norrtälje Naturcentrum.

Om någon fortbildning blir inställd pga. för få anmälda meddelas Du minst en månad innan. Kontakta oss om Ni vill ha andra fortbildningar eller föreläsningar gällande barns kreativa lek- och lärmiljö ute, odling med elever, metodkurser kopplade till olika mål i läroplanen, elevhälsa, natur, odling eller ledarskap.

Vi erbjuder också processledning/handledning till arbetslag angående lärande ute kring Er skola. Vi kan också vara en resurs på föräldramöten där vi kan föreläsa om vikten av utevistelse, lämpliga kläder mm.

För mer information och frågor maila eller ring:

Anna Westerlund anna@norrtaljenaturcentrum.se 0730-753 627, 0176-184 02.

Norrtälje Naturcentrum, Färsna gård 1, 761 54 Norrtälje

*Boka gärna dagar på Norrtälje Naturcentrum med Er barngrupp
i trädgården, i naturen eller på gården!
Vi skräddarsyr innehållet efter Era önskemål och kopplar det till läroplanen.*

www.norrtaljenaturcentrum.se

följ oss gärna på facebook Norrtälje Naturcentrum- Naturskolan